

“Laat je niet afleiden van de weg van God met jou”

(a.d.h.v. Salomo en de gelijkenis van de zaaier)

Door Lauris van Eekeren

Inleiding

Ik wil vandaag tot jullie en tot mezelf spreken aan de hand van het verhaal van Koning Salomo en de gelijkenis van de Zaaier. En ik heb erboven gezet: “Laat je niet afleiden van de weg van God met jou”.

Salomo, gezegend met vrede, wijsheid (en rijkdom)

In het bijbelboek 1 Koningen hoofdstuk 2-11 staat de geschiedenis van Koning Salomo beschreven. Koning Salomo was de opvolger van zijn vader Koning David. Waar David een Koning was die veel vocht en moest vechten, regeerde Salomo in een tijd van vrede. God geeft hem de opdracht om de tempel te bouwen in die tijd. Maar regeren over een volk vraagt wijsheid. En gelukkig vertrouwt Salomo al jong op God. En God vraagt Salomo in een droom wat hij van God wenst. Salomo mag zelf kiezen wat. En Salomo kiest ‘wijsheid’, zodat hij een goede Koning kan zijn voor het volk. En God waardeert dat zeer wat Salomo kiest. En omdat hij dat heeft gekozen (en niet bijv. rijkdom of eer), geeft hij hem ook nog rijkdom en eer. De bijbel verhaalt over de daden van God door Salomo heen. Van zijn wijsheid, van de vrede en de voorspoed van Israël in die tijd. Er staat bijvoorbeeld dat Koning Salomo alle andere koningen overtrof op aard in rijkdom en wijsheid.

Salomo wordt verleid tot ongehoorzaamheid

Maar helaas gaat het met Salomo mis. Want Salomo had niet 1 vrouw, maar hij beminde vele vrouwen, vanuit allerlei landen buiten Israël. En God had juist tegen de Israëlieten gezegd dat zij niet moesten trouwen met vrouwen uit andere landen. Dit omdat God al voorzag dat de buitenlandse vrouwen anders de Israëlieten zouden verleiden hun goden te gaan dienen. In 1 Koningen 11 vers 1-4 (NBV) staat het als volgt:

*“1 Koning Salomo beminde vele buitenlandse vrouwen: behalve de dochter van de farao beminde hij ook vrouwen uit Moab, Ammon, Edom en Sidon, en Hethitische vrouwen. 2 Ze waren afkomstig uit de volken waarover de HEER tegen de Israëlieten had gezegd: ‘Jullie mogen je niet met hen inlaten en zij mogen zich niet met jullie inlaten, anders zullen zij jullie ertoe **verleiden** hun goden te gaan dienen.’ Juist tot die vrouwen voelde Salomo zich aangetrokken. 3 Hij had zevenhonderd hoofdvrouwen en driehonderd bijvrouwen, en deze vrouwen maakten hem ontrouw: 4 op zijn oude dag verleidden zij hem ertoe andere goden te gaan dienen en was hij de HEER, zijn God, niet meer met hart en ziel toegedaan zoals zijn vader David dat was geweest. “*

Koning Salomo die alles gekregen had werd op zijn oude dag verleid tot ontrouw. Ontrouw aan God die Salomo alles had gegeven en waar Salomo op vertrouwt had. En God wil dat je Hem met heel je hart liefhebt. Hij accepteert niet dat je Hem een beetje liefhebt. Daarom geeft God aan Salomo aan dat de zoon van Salomo slechts zal regeren over 1 stam in plaats van over geheel Israël.

Salomo koos voor wijsheid, daar waar hij ook voor rijkdom of macht had kunnen kiezen. Dat was een prachtige start van zijn koningschap over Israël. Hij vertrouwde op God en hij deed wat goed was in de ogen van God. Echter op zijn oude dag werd hij verleid tot ontrouw en werd hij ongehoorzaam aan God. Wat zonde!

Zo kan het dus gaan, ook als God je Zijn wijsheid gegeven heeft. Dat biedt dus geen garantie dat je niet de verkeerde weg op kan gaan. Denk dus niet: ik ben mijn hele leven al met God op weg of ik ben een kind van God, mij zal niets gebeuren. Zeg niet: ik ben al mijn hele leven

bij die en die gemeente of kerk, ik zal niet verleid kunnen worden. Ook dan of juist dan is het zaak alert te blijven, zodat je trouw blijft aan God en op zijn weg blijft. Die weg die tot het leven leidt. Het leven nu en tot in eeuwigheid.

De gelijkenis van de zaaier

Ik wil daarmee een uitstapje maken naar een gelijkenis die Jezus vertelt. De bekende gelijkenis van de zaaier, zoals die wordt beschreven in Mattheus 13: 3-30. In de gelijkenis is sprake van zaden waar het verschillend meegaat.

³ Hij sprak hen uitvoerig toe en vertelde gelijkenissen: 'Iemand ging eens naar zijn land om te zaaien.

⁴ Tijdens het zaaien viel een deel van het zaad op de weg, en er kwamen vogels die het opaten.

⁵ Een ander deel viel op rotsachtige grond, waar maar weinig aarde was, en het schoot meteen op omdat het niet diep in de grond kon doordringen. ⁶ Toen de zon opkwam verschroeide het, en omdat het geen wortel had droogde het uit.

⁷ Weer een ander deel viel **tussen de distels**, en toen die opschoten verstikten ze het zaaigoed.

⁸ Maar er viel ook wat zaad in goede grond, en dat bracht vrucht voort, deels honderdvoudig, deels zestigvoudig, deels dertigvoudig. ⁹ Laat wie oren heeft goed luisteren!

(...)

En na een kort intermezzo legt Jezus de gelijkenis uit aan zijn discipelen:

¹⁸ Hoor en begrijp dan nu de gelijkenis van de zaaier: ¹⁹ bij ieder die het woord van het koninkrijk hoort maar het niet begrijpt, komt hij die het kwaad zelf is en rooft wat hun in het hart is gezaaid; bij hen is op de weg gezaaid.

²⁰ Het zaad dat op rotsachtige grond is gezaaid, dat zijn zij die het woord horen en het meteen met vreugde in zich opnemen. ²¹ Het schiet echter geen wortel in hen, oppervlakkig als ze zijn. Worden ze vanwege het woord beproefd of vervolgd, dan houden ze geen ogenblik stand.

²² Het zaad dat **tussen de distels** is gezaaid, dat zijn zij die het woord horen, maar bij wie **de zorg om het dagelijkse bestaan en de verleiding van de rijkdom** het woord verstikken, zodat het zonder vrucht blijft.

²³ Het zaad dat in goede grond is gezaaid, dat zijn zij die het woord horen en begrijpen. Zij dragen dan ook rijkelijk vrucht, deels honderdvoudig, deels zestigvoudig, deels dertigvoudig.'

Hoe staat het ervoor in jouw leven?

Ieder voor zich zou zich nu kunnen afvragen hoe het zijn of haar leven, in uw, jouw of mijn leven ervoor staat. Is het woord van God in je hart gezaaid en begrijp je wat het voor je betekent? Dat is belangrijk want anders rooft de duivel het weg wat in je hart gezaaid is. Heeft het woord van God wortel geschoten in jou? Is het een zekerheid voor jou dat je gered bent door het werk van de Here Jezus? Dat is belangrijk anders raak je van Gods weg als je beproefd of vervolgd wordt. Voor zover zullen veel van jullie hier nog wel instemmen vermoed ik. Maar dan spreekt Jezus over de vruchten. De vruchten van de Geest die genoemd zijn door Paulus in zijn brief aan de Galaten, hoofdstuk 5, vers 22–23. Die vruchten die daar genoemd zijn zijn liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. In hoeverre herken je die in je leven? Als die vruchten van Gods Geest vanuit jou naar voren komen ben jij een brief van God aan je medemens. Draagt mijn en jouw leven met God vrucht? Misschien 30-voudig maar misschien ook wel 100-voudig, zoals Jezus zegt? En als je daar niet zeker van bent, zou het dan zou kunnen zijn dat je door de boze afgeleid wordt of bent? Dat je misschien in je leven een periode kent waarin de duivel in staat is geweest je af te leiden van de weg van God? Wellicht ben je in beslag genomen door de zorgen van alledag of misschien wel juist het genieten van alles wat je hebt? Zoals Jezus zegt in vers 22 kan dit er (uiteindelijk) voor zorgen dat het Woord van God in jou verstikt wordt en dat het zonder vrucht blijft. Ook dat zou 'zonde' zijn, want daarmee zou God niet tot zijn doel in jouw leven komen.

Afleiding: het instrument van de duivel

Wat Jezus wil duidelijk maken is dat het ook voor christenen die het Woord van God horen, en begrijpen wat het voor hun betekent en zeker weten dat ze gered zijn door het werk van de Here Jezus, dat het juist voor die christenen belangrijk is alert zijn op verleidingen van bijvoorbeeld de alledaagse zorgen en de verleiding van de rijkdom! Dit zijn de distels die Jezus noemt. De duivel wil juist christenen afleiden zodat zij niet tot vrucht komen! Ik zeg bewust afleiding want het woord verleiding heeft vaak de associatie van verkeerde dingen, waarvan ik aanneem dat wij er ook wel overtuigd zijn dat dat ze niet liefdevol en daarom niet goed zijn. We zullen vermoedelijk niet zo gauw ons laten verleiden tot diefstal, overspel, occultisme of andere zaken waarvan God helder aangeeft dat ze niet bij Hem horen. En als we ons wel laten verleiden, weten we dat vaak wel dat het niet goed is, zodat we dit af kunnen leggen en vergeving kunnen vragen. Afleiding is een veel minder zichtbaar proces. Je zou kunnen zeggen: afleiding is een sluipmoordenaar. Daarmee is het een tactiek die per definitie bij de duivel hoort. Op zich gaat het om zaken die op zich niet verkeerd zijn of zelfs goed zijn of goed kunnen zijn. Maar indien ze je teveel gaan bezighouden dan voorkomen ze dat het zaad van God in je leven tot groei komt en tot vruchten leidt. Ze geven met andere woorden geen levensruimte aan je leven met God.

Het voorbeeld in de Bergrede

Jezus wijst in Mattheus 5: 19-34 in de zgn. Bergrede ook op de dagelijkse zorgen en de rijkdom die ons kunnen bezighouden:

¹⁹ Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. ²⁰ Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. ²¹ **Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.** (...) ²⁴ Niemand kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten. Jullie kunnen niet God dienen én de mammon. ²⁵ Daarom zeg ik jullie: maak je geen zorgen over jezelf en over wat je zult eten of drinken, noch over je lichaam en over wat je zult aantrekken. Is het leven niet meer dan voedsel en het lichaam niet meer dan kleding? ²⁶ Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet en oogsten niet en vullen geen voorraadschuren, het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij? ²⁷ Wie van jullie kan door zich zorgen te maken ook maar één el aan zijn levensduur toevoegen? ²⁸ **En wat maken jullie je zorgen over kleding? Kijk eens naar de lelies, kijk hoe ze groeien in het veld. Ze werken niet en weven niet.** ²⁹ **Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen.** ³⁰ Als God het groen dat vandaag nog op het veld staat en morgen in de oven gegoooid wordt al met zo veel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen? ³¹ Vraag je dus niet bezorgd af: "Wat zullen we eten?" of: "Wat zullen we drinken?" of: "Waarmee zullen we ons kleden?" – ³² dat zijn allemaal dingen die de heidenen najagen. Jullie hemelse Vader weet wel dat jullie dat alles nodig hebben. ³³ Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden. ³⁴ Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last.

Jezus heeft het hier opnieuw over rijkdom en de zorgen van alledag. Dat is niet toevallig en hoe toepasselijk juist op ons in het rijke Nederland van onze eeuw. Wat kun je in beslag genomen worden door alles wat je bezit en welke mogelijkheden er allemaal zijn. Werk, solliciteren, school, opleiding, vakantie 1, vakantie 2, oppassen, klussen, weekend weg, boodschappen doen, koken, huishouden, huisdieren, sport, muziek, TV, activiteiten, evenementen, telefoontje, mails, app-jes, sociale media enzovoorts. Het wordt niet voor niets 'verstrooing' genoemd, want het verdeelt je aandacht enorm. Allemaal op zich niet verkeerd op zich maar al die dingen kunnen je enorm in beslag nemen. Voor je weet ben je dag in dag uit in beslag genomen door alles wat er op je afkomt, wat je niet wil missen,

eigenlijk wel wil doen, wat op TV is enzovoorts. Hoeveel tijd neem je dan nog voor gebed tot je hemelse Vader? Of voor een bezoek aan die buurvrouw of broer of zus die het echt nodig heeft? Of voor echte aandacht voor je vrouw of je kind? Iets wat de duivel door al die afleiding wil voorkomen omdat hij weet van hoeveel waarde dat is. Hoeveel vrucht daaruit kan ontstaan! Het is goed te beseffen dat de duivel ons alle levensterreinen van ons leven bezig wil houden met dingen zodat we ons niet bezighouden met God. Paulus geeft in de brief aan de 1 Korintiërs hoofdstuk 7: 29-32 aan waar het onder meer om kan gaan:

²⁹ *Wat ik bedoel, broeders en zusters, is dat er maar weinig tijd rest. Laat daarom ieder die een vrouw heeft zo leven dat het hem niet in beslag neemt, ³⁰ ieder die verdriet heeft zo dat hij er niet door wordt beheerst, ieder die vreugde voelt zo dat hij er niet in opgaat, ieder die bezit verwerft alsof het niet zijn eigendom is, ³¹ ieder die in deze wereld leeft alsof ze voor hem niet meer van belang is. Want de wereld die wij kennen gaat ten onder. ³² Ik zou willen dat u geen zorgen hebt.*

Stille tijd nodig

Jezus kende het gevaar en koos er voor eenvoudig te leven en zich regelmatig terug te trekken voor gebed en contact met zijn Hemelse Vader. Omdat dat voor hem nodig was om daadwerkelijk Gods Koninkrijk te brengen en weerstand te blijven bieden tegen de verleidingen van de duivel. Dat geldt evenzo voor ons. Door ruimte in je leven te laten en een omgang met God te hebben, waarin je regelmatig zijn stem hoort en verstaat, kan je op de goede weg blijven en ben je in staat weerstand te bieden tegen de verleidingen van de duivel.

Beproeving leidt tot volharding

Betekent dat dat je nooit meer beproevingen te verwerken krijgt? Nee, zeker niet. Maar wel dat je steeds meer in staat bent de verleiding te doorzien en de goede keuze te maken. Zoals in Jacobus 1 vers 2-4 en verderop in vers 12 (NBV) staat:

² *Het moet u tot grote blijdschap stemmen, broeders en zusters, als u allerlei beproevingen ondergaat. ³ Want u weet: wanneer uw geloof op de proef wordt gesteld, leidt dat tot standvastigheid. ⁴ Als die standvastigheid ook daadwerkelijk blijkt, zult u volmaakt en volkomen zijn, zonder enige tekortkoming. (...) ¹² Gelukkig is de mens die in de beproeving staande blijft. Want wie de proef doorstaat, ontvangt als lauwerkrans het leven, zoals God heeft beloofd aan iedereen die hem liefheeft.*

Tot slot

Ik zou willen dat je onderzoekt of er distels in je leven nog zijn die Gods zaad in jouw belemmeren verder tot groei en bloei en tot vrucht te komen. En die - zelfs al ben je inmiddels op je oude dag, - kijk naar Salomo - het risico hebben dat ze je afleiden van het leven met God. En dat ze zelfs je leven met God kunnen verstikken. En dat kan een teveel aan zorgen zijn om alledaagse dingen, maar dat kan – kijk hier ook naar Salomo- ook ongehoorzaamheid aan de wil van God zijn op een bepaald levensgebied.

En als je iets tegenkomt, leg dat neer bij de voeten van Jezus. Ruim met je Hemelse Vader eens even lekker op en er zal meer ruimte kunnen ontstaan voor Leven met een hoofdletter L en de vruchten die daarbij horen. Jezus zei niet voor niets: “Ga door de enge (smalle) poort.” En “Het is gemakkelijker dat een kameel door het oog van de naald (door een smalle poort gaat), dan een rijke het Koninkrijk der hemelen ingaat”. Door die smalle poort kan de kameel maar ook een mens alleen als je ballast achterlaat bij de poortwachter. Zo kunnen wij enkel tot vrucht komen als we ons daadwerkelijk richten op God, onze ballast achterlaten en ons niet laten afleiden door de tegenstander. Ik wens jullie dat ieder in je eigen leven toe.

AMEN